

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

417/0

**Návrh poslanců Martina Jiráňka, Jakuba Michálka, Ondřeje Profanta
a Ivana Bartoše na vydání zákona, kterým se mění zákon
č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých
souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění
pozdějších předpisů**

Zástupce předkladatele: Jiránek M. a další
Doručeno poslancům: 28. února 2019 v 11:41

N á v r h

ZÁKON

ze dne.....2019,

kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Změna zákona o elektronických komunikacích

V § 63 odst. 1 písm. p) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 468/2011 Sb., zákona č. 214/2013 Sb., zákona č. 258/2014 Sb., zákona č. 181/2014 Sb., zákona č. 378/2015 Sb., zákona č. 252/2017 Sb. a zákona č. 252/2017 Sb. se slova „pětina“ nahrazují slovy „dvacetina“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti je povinen do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona uvést smlouvy o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací a připojení k veřejné komunikační síti a uveřejňování informací do souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu a vysvětlení nezbytnosti navrhované úpravy

Stav na trhu se službami mobilních operátorů vykazuje znaky oligopolu, trh je nepružný, zákazníci jsou silně konzervativní. Více než 70 procent zákazníků má smlouvu na dobu určitou, obvykle na 24 měsíců. V případě, že se zákazník rozhodne ať už z důvodu nespokojenosti či lepší konkurenční nabídky změnit operátora, je trestán povinností zaplatit jednu pětinu součtu měsíčních paušálů zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy. To činí často řádově tisíce korun i u jednoho čísla (například u měsíčního za 990 korun musí zákazník zaplatit v případě, že mu při ukončení smlouvy zbývá ještě 12 měsíců, 2376 korun).

Vysoká pokuta za předčasné ukončení smlouvy je jeden ze základních důvodů nechuti zákazníků měnit operátora kdykoli, a ne jen při výročí sjednání smlouvy, kdy končí dvouletý úvazek. To ostatně potvrzují i čísla o přecházení zákazníků mezi operátory. Na našem trhu je zhruba 14 milionů SIM karet. V posledních třech letech se však počet přechodů mezi operátora pohybuje jen okolo 430 tisíc. Čili každý rok změni operátora pouze 3 procenta zákazníků.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované změny

Výrazné snížení výše smluvní pokuty z 20 procent na 5 procent bude mít za následek zvýšení ochoty zákazníků měnit operátora. Všem operátorům tato změna výrazně pomůže zvýšit šance na získání nového zákazníka při oslovení výhodnější nabídkou. Navrhovaná změna tak umožní všem operátorům plánovat aktivnější přístup k vytváření zajímavějších (co do ceny, objemu služeb i pestrosti) nabídek pro zákazníky.

Druhý a stejně důležitý benefit navrhované změny souvisí s možným příchodem nového operátora, na což je zaměřena Českým telekomunikačním úřadem chystaná aukce kmitočtů v druhé polovině letošního roku. Pro komunikaci Ministerstva průmyslu a obchodu s možnými zájemci bude jednoznačně výhodnější informovat je o výrazném usnadnění přechodu mezi operátory, které přináší tato změna. Potenciální investor, resp. nový operátor jistě ocení, když bude moci snadněji oslovit, zaujmout a získat nové zákazníky, kteří se nebudou cítit svázáni vysokou smluvní pokutou. Zástupcům MPO touto změnou dáme do ruky další pozitivní argument pro jejich vyjednávání.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Návrh zákona je též v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána, a právem Evropské unie.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Návrh zákona státní rozpočet a rozpočty krajů či obcí nezatíží. Vliv na podnikatelské prostředí bude veskrze pozitivní, protože pomůže operátorům zvýšit konkurenční aktivity a přijít s lepšími nabídkami

zákazníkům. Zákazníci tedy ušetří jak za případně smluvní pokuty při změně operátora, tak i za celkové platby u nových smluv.

5. Odůvodnění návrhu, aby Sněmovna vyslovila s návrhem souhlas již v prvním čtení

Schválení zákona v režimu podle § 90 odst. 2 JŘ je vhodné, protože zákon obsahuje změnu pouze jednoho slova a řeší naléhavý problém předražených tarifů na mobilní data. Současně návrh zvyšuje motivaci pro čtvrtého telefonního operátora, aby se zúčastnil chystané aukce kmitočtů a začal podnikat v České republice. Je tedy vhodné, aby navrhovaná změna proběhla co nejrychleji a možný zájemce mohl s tímto uvolněním trhu kalkulovat ve svých přípravách na aukci.

II. Zvláštní část

Článek I.

Dvakrát se v písmenu p) odst. 1 § 63 nahrazuje slovo pětina slovem dvacetina, čímž se snižuje výše smluvní pokuty při ukončení smlouvy s mobilním operátorem.

Článek II.

Přechodné ustanovení stanoví pro podnikatele poskytujícího veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťujícího připojení k veřejné komunikační síti (operátora) lhůtu k úpravě smluv se zákazníky v délce šesti měsíců.

Článek III.

Legisvakanční lhůta je stanovena na 3 měsíce po vyhlášení, což poskytuje dotčeným dostatečný časový prostor pro adaptaci na novou úpravu.

V Praze dne 22. února 2019

Martin Jiránek, v. r.

Jakub Michálek, v. r.

Ondřej Profant, v. r.

Ivan Bartoš, v. r.

Platné znění s vyznačením navrhovaných změn

§ 63

Náležitosti smlouvy o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací a připojení k veřejné komunikační síti a uveřejňování informací

(1) Ve smlouvě o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací nebo připojení k veřejné komunikační síti musí být srozumitelným, úplným a snadno přístupným způsobem uvedeno vždy

a) u podnikatele poskytujícího služby nebo zajišťujícího přístup k síti jméno, popřípadě jména, příjmení, bydliště a identifikační číslo nebo obchodní firma, jde-li o fyzickou podnikající osobu, nebo obchodní firma nebo název, sídlo (místo podnikání) a identifikační číslo, popřípadě sídlo organizační složky na území České republiky, a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, jméno, popřípadě jména, a příjmení osoby oprávněné jednat jménem této právnické osoby, jde-li o právnickou osobu,

b) je-li uživatelem

1. podnikající právnická osoba, obchodní firma nebo název, sídlo, popřípadě sídlo organizační složky na území České republiky, a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, jméno, popřípadě jména, příjmení a bydliště osoby oprávněné jednat jménem této právnické osoby,

2. podnikající fyzická osoba, jméno, popřípadě jména, a příjmení, popřípadě obchodní firma, bydliště, místo podnikání a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,

3. nepodnikající osoba, jméno, popřípadě jména, a příjmení, bydliště, datum narození nebo rodné číslo fyzické osoby, bylo-li přiděleno, nebo název a sídlo, popřípadě sídlo organizační složky na území České republiky, popřípadě identifikační číslo právnické osoby,

c) popis poskytované služby, zejména

1. informace, zda je poskytován přístup k číslům tísňového volání, a údaje o lokalizaci volajícího na čísla tísňového volání, popřípadě o omezení přístupu k číslům tísňového volání,

2. informace o veškerých podmínkách omezujících přístup ke službám a aplikacím nebo možnosti jejich využívání,

3. minimální nabízená a minimální zaručená úroveň kvality poskytované služby a zejména lhůta pro zahájení jejího poskytování, popřípadě datum zahájení,

4. informace o postupech zavedených s cílem měřit a řídit provoz v síti elektronických komunikací, které se využívají k zabránění naplnění kapacity připojení či jejího překročení, a o tom, jaký vliv mohou mít tyto postupy na kvalitu poskytované služby,

5. informace o omezeních týkajících se užívání koncových zařízení,

6. informace o právech účastníka vyplývajících z § 95,

- d) nabídka druhů servisních služeb a služeb zákaznické podpory, včetně způsobů, jakými lze tyto služby využívat,
- e) údaje o ceně, popřípadě způsobu určení ceny, a způsobu získávání aktuálních informací o všech platných cenách služeb,
- f) informace o termínech a způsobu vyúčtování ceny a placení, a případné rozdíly v ceně u různých způsobů placení nebo při různých formách vyúčtování,
- g) doba, na kterou je smlouva uzavřena, a výpovědní doba, která nesmí překročit 30 dnů,
- h) podmínky pro obnovení a ukončení služby, včetně podmínek minimálního využívání služby, které musí být splněny, aby bylo možné využívat výhod z propagačních nabídek,
- i) způsob uplatnění reklamace vad poskytované služby a reklamace vyúčtování cen za poskytnuté služby, včetně údajů o tom, kde a v jakých lhůtách lze reklamaci uplatnit,
- j) smluvní pokuty nebo jiná sankční ustanovení za nedodržení nebo porušení smluvních povinností ze strany podnikatele poskytujícího službu nebo zajišťujícího přístup k síti nebo ze strany účastníka,
- k) ujednání o náhradě škody a vrácení peněz, která budou použita v případě nedodržení úrovně kvality služby stanovené ve smlouvě nebo v případě přerušování poskytování služby nebo připojení,
- l) informaci o způsobu řešení sporů týkajících se předmětu smlouvy,
- m) způsob vyrozumění účastníka o změně smluvních podmínek,
- n) druhy opatření, která může podnikatel přijmout v případě narušení bezpečnosti a integrity své sítě, bezpečnosti služby nebo při zjištění jejich ohrožení nebo zranitelnosti,
- o) výše ceny za přenesení telefonního čísla a popřípadě dalších identifikátorů účastníka a podmínky přenesení,
- p) v případě ukončení smlouvy před uplynutím doby trvání, na kterou je smlouva uzavřena, ať již výpovědí, nebo dohodou smluvních stran, informace o výši úhrady, která nesmí být v případě smlouvy uzavřené se spotřebitelem vyšší než jedna ~~pětina~~ **dvacetina** součtu měsíčních paušálů zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy, nebo jedna ~~pětina~~ **dvacetina** součtu minimálního sjednaného měsíčního plnění zbývajících do konce sjednané doby trvání smlouvy, a výše úhrady nákladů spojených s telekomunikačním koncovým zařízením, které bylo účastníkovi poskytnuto za zvýhodněných podmínek,
- q) rozhodnutí účastníka o uvedení jeho osobních, nebo identifikačních údajů v účastnickém seznamu v souladu s § 41 odst. 3,
- r) ujednání o rozsahu možných jednostranných změn a způsobu jejich oznámení účastníkovi, včetně oznámení možnosti odstoupení od smlouvy.

(2) Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující veřejnou komunikační síť uveřejní v každé své provozovně návrh smlouvy podle odstavce 1 a současně ji zpřístupní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující veřejnou komunikační síť je povinen zpřístupnit informace o svých službách. Úřad může prováděcím právním předpisem stanovit způsob a rozsah povinnosti informovat

a) účastníky o cenách platných pro všechna volání na čísla a služby, na něž se vztahují zvláštní cenové podmínky,

b) účastníky o jakékoliv změně přístupu k číslům tísňového volání nebo změně při lokalizaci volajícího na čísla tísňového volání,

c) účastníky o jakékoliv změně podmínek omezujících přístup ke službám a aplikacím nebo možnosti jejich využívání,

d) o všech postupech zavedených poskytovatelem k měření a řízení provozu, aby se zabránilo naplnění kapacity připojení či jejího překročení, a o tom, jaký vliv tyto postupy mohou mít na kvalitu služby,

e) účastníky o jejich právu rozhodnout o tom, zda mají být jejich osobní nebo identifikační údaje uvedeny v účastnickém seznamu v souladu s § 41 odst. 3, a o tom, v jakém rozsahu tyto údaje budou uvedeny,

f) pravidelně zdravotně postižené účastníky o podrobnostech stávajících produktů a služeb jim určeným.

(4) Uživatel, který požaduje připojení k veřejné komunikační síti nebo přístup k veřejně dostupné službě elektronických komunikací, má právo uzavřít smlouvu s jedním nebo s více podnikateli, kteří takové služby poskytují. To neplatí v případě, pokud jsou dány okolnosti vylučující uzavření smlouvy podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu.

(5) Úřad může podnikateli poskytujícímu veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťujícímu připojení k veřejné komunikační síti uložit rozhodnutím, aby provedl změnu smlouvy nebo jejího zveřejněného návrhu pro veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo pro zajištění připojení k veřejné komunikační síti, jsou-li v rozporu s tímto zákonem nebo prováděcími právními předpisy k tomuto zákonu nebo v rozporu se zákonem obsahujícím pravidla ochrany spotřebitele, a to z důvodu nekalých, klamavých nebo agresivních obchodních praktik nebo z důvodu diskriminace spotřebitele^{24a}.

(6) Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti je povinen nejméně 1 měsíc před nabytím účinnosti změny smlouvy uveřejnit informaci o této změně v každé své provozovně a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Zároveň je podnikatel povinen informovat účastníka o uveřejnění. Pokud se jedná o změnu náležitostí smlouvy uvedených v odstavci 1 písm. c) až p) a r), je podnikatel povinen informovat účastníka způsobem sjednaným ve smlouvě rovněž o jeho právu ukončit smlouvu ke dni nabytí účinnosti této změny, a to bez sankce, jestliže nové podmínky nebude účastník akceptovat. Informaci je podnikatel povinen poskytnout účastníkovi způsobem, který si účastník zvolil pro zasílání vyúčtování. Právo

ukončit smlouvu podle tohoto ustanovení nevzniká, pokud dojde ke změně smlouvy na základě změny právní úpravy nebo v případě změny smlouvy podle odstavce 5.

(7) V případě, že podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti uzavírá se spotřebitelem smlouvu na dobu určitou, nesmí tato doba při prvním uzavření smlouvy pro danou službu elektronických komunikací přesáhnout 24 měsíců. Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti je povinen umožnit uživateli uzavření smlouvy i na dobu nejvýše 12 měsíců; tím není vyloučena možnost uzavření smlouvy na delší dobu v případě, že o to uživatel požádá.

(8) Smluvní ujednání, která by obsahovala takové podmínky a postupy pro ukončení smlouvy, které jsou odrazující od změny poskytovatele služeb elektronických komunikací, jsou neplatná.

(9) Uzavírá-li se, nebo mění smlouva o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací nebo připojení k veřejné komunikační síti za použití prostředku komunikace na dálku, je podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti povinen bezodkladně po uzavření smlouvy nebo její změny poskytnout spotřebiteli informace podle odstavce 1 písemně, a to v elektronické nebo listinné formě. Lhůta pro odstoupení spotřebitele od smlouvy nebo její změny uzavřené mimo prostory obvyklé k podnikání⁶²⁾ nebo při použití prostředků komunikace na dálku⁶³⁾ začíná běžet dnem následujícím po dni předání těchto informací.

(10) Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující veřejnou komunikační síť je povinen informovat spotřebitele způsobem, který si zvolil pro zaslání vyúčtování, a to nejdříve 3 měsíce a nejpozději 1 měsíc před uplynutím účinnosti smlouvy sjednané na dobu určitou, o blížícím se ukončení smlouvy a o možnostech jejího prodloužení. Pokud účastník neudělí svůj prokazatelný souhlas s prodloužením smlouvy na dobu určitou, přechází smlouva ve smlouvu na dobu neurčitou.

(11) Smlouvu o poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací nebo připojení k veřejné komunikační síti uzavřenou se spotřebitelem na dobu určitou je možné vypovědět za podmínek uplatňovaných podnikatelem poskytujícím veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťujícím připojení k veřejné komunikační síti podle odstavce 1 písm. g) a h) pro smlouvy na dobu neurčitou a v souladu s odstavcem 1 písm. p).

(12) Využije-li účastník právo podle § 34 odst. 1, dojde k zániku smlouvy nejpozději ve lhůtě 10 dnů, která začne běžet, jakmile účastník učiní vůči podnikateli poskytujícímu mu veřejně dostupnou službu elektronických komunikací právní jednání k ukončení poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací a podá u něj žádost o přenesení telefonního čísla. Tato lhůta se neuplatní, pokud doba zbývající do zániku smlouvy je kratší než 10 dnů nebo k přenesení telefonního čísla nedošlo. Účastník se po učinění požadavku na přenesení telefonního čísla může s podnikatelem doposud mu poskytujícím veřejně dostupnou službu elektronických komunikací dohodnout na pozdějším datu zániku smlouvy.